

Digiefekti põhiuuringu tulemuste raport – koolirahulolu

Margus Pedaste

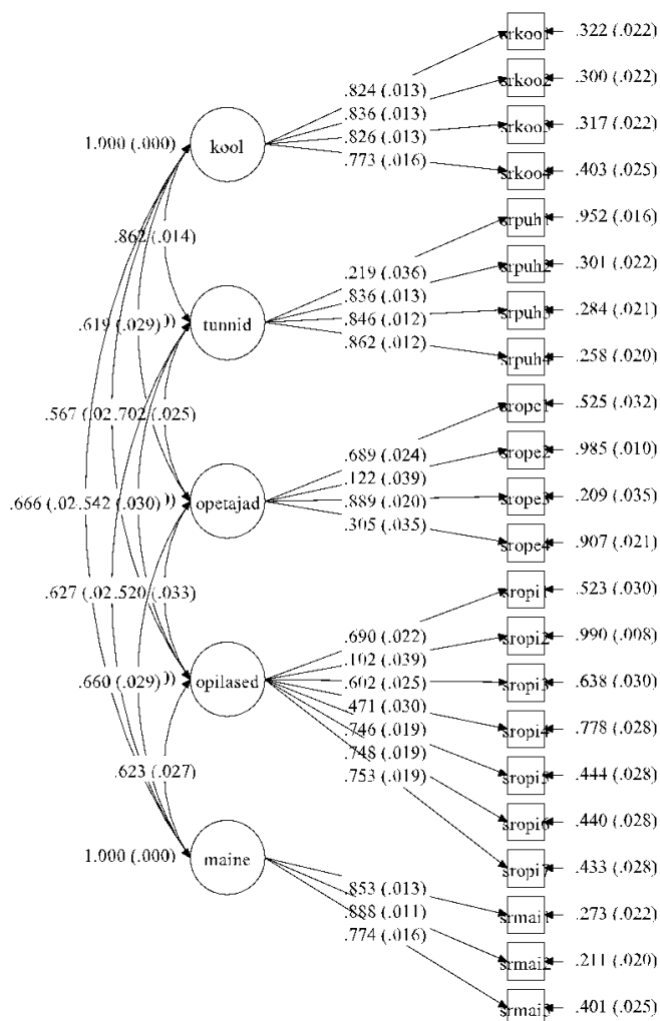
Õpilaste koolirahulolu hinnati DigiEfekti projektis viies erinevas dimensioonis: rahulolu kooliga, tundidega, õpetajatega, kaasõpilastega ja kooli mainega. Selleks esitati igas dimensioonis väited, millega nõustumist tuli õpilastel hinnata 4-pallisel skaalal (1 = ei nõustu üldse, 2 = ei nõustu, 3 = nõustun, 4 = nõustun täielikult). Skaala on koostatud nii, et suurem arv tähistab paremat rahulolu.

Tabel 1. DigiEfekti projektis koolirahulolu hindamiseks kasutatud väited

Kood	Kategooria	Väide
SRKOO1	Kool	Mulle meeldib koolis käia
SRKOO2	Kool	Koolis on huvitav
SRKOO3	Kool	Enamasti lähen ma kooli hea meelega
SRKOO4	Kool	Tunnen ennast koolis hästi
SRPUH1*	Tunnid	Tunnis loen ma tihti minuteid tunni lõpuni
SRPUH2	Tunnid	Meie tunnid on väga põnevad
SRPUH3	Tunnid	Mulle meeldib see, mida tundides teeme
SRPUH4	Tunnid	Koolis õpitav on minu jaoks väga huvitav
SROPE1	Õpetajad	Ma loodan, et mul on järgmisel aastal samad õpetajad
SROPE2*	Õpetajad	Ma tahan asju teha teisiti kui õpetajad ootavad
SROPE3	Õpetajad	Mulle meeldivad minu õpetajad
SROPE4*	Õpetajad	Mulle ei meeldi, kuidas õpetajad minuga käituvad
SROPI1	Õpilased	Mul on koolis piisavalt palju sõpru
SROPI2*	Õpilased	Meie klassis on sageli raske õppida, sest keegi segab
SROPI3	Õpilased	Mu klassikaaslased kutsuvad mind sageli endaga kaasa, kui on vaja midagi koos teha
SROPI4	Õpilased	Minu klassis peetakse õppimist oluliseks
SROPI5	Õpilased	Klassikaaslased hoolivad minust
SROPI6	Õpilased	Ma saan klassikaaslastega hästi läbi
SROPI7	Õpilased	Teised õpilased aitavad mind, kui seda vajan
SRMAI1	Maine	Olen uhke, et õpin just selles koolis
SRMAI2	Maine	Soovitaksin oma kooli ka teistele õpilastele
SRMAI3	Maine	Minu koolil on hea maine

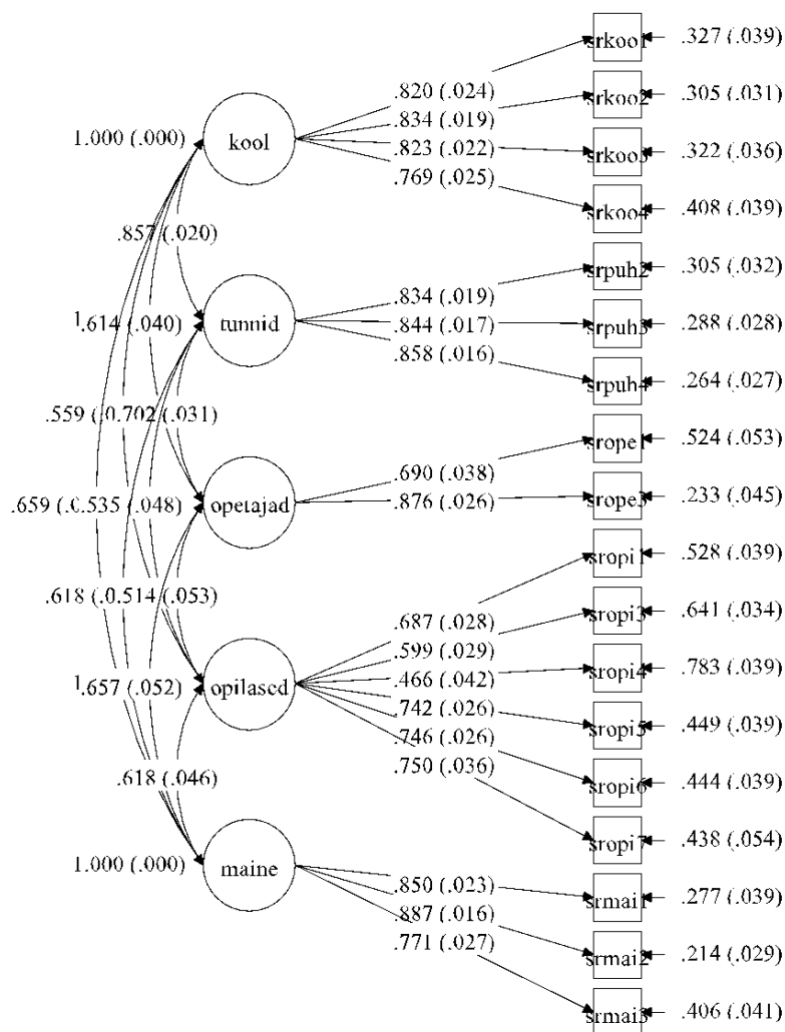
* pööratud väited (esitati negatiivselt ja andmefailis on ümberpööratud – suurem väärtus tähendab suuremat rahulolu)

Õpilaste (n = 863) tulemustele tuginev kinnitav faktoranalüüs, milles õpilased olid klasterdatud klassidesse (n = 62), näitas viiedimensioonilise mudeli rahuldavat vastavust andmetele ($\chi^2 = 737,176$, $df = 199$, $RMSEA = 0,056$, $CFI = 0,922$, $TLI = 0,910$, $SRMR = 0,062$). Oodatust tugevam korrelatsioon oli vaid kooli ja tundidega seonduva rahulolu dimensioonide vahel (vt joonis 1). Samas olid mudelis mitmed väited, mida kirjeldas latentne tunnus (faktor) vaid nõrgalt (regressioon alla 0,3) ja mille puhul oli seega ka mudeli poolt kirjeldamata variatiivsus suhteliselt suur. Nii otsustati edasistest analüüsist välja jätta väited srpuh1, srope2, srope4 ja sropi2.

Joonis 1. Koolirahulolu viiedimensiooniline faktormudel.

Muudetud mudel (vt joonis 2) vastas algsest kõigi tunnustega mudelist veelgi paremini andmetele ($\chi^2 = 338,846$, $df = 125$ ($\chi^2/df = 2,71$), $RMSEA = 0,045$, $CFI = 0,967$, $TLI = 0,959$, $SRMR = 0,047$). Sarnaselt algelele mudelile oli selles küll tugev korrelatsioon kooli ja tundidega seonduva rahulolu vahel, kuid otsustati jääda siiski 5-dimensioonilise mudeli juurde, sest 4-dimensiooniline, milles need kaks olid ühendatud oli oluliselt kehvamate sobitusastme näitajatega ($\chi^2 = 517,836$, $df = 129$ ($\chi^2/df = 4,01$), $RMSEA = 0,060$, $CFI = 0,939$, $TLI = 0,928$, $SRMR = 0,051$).

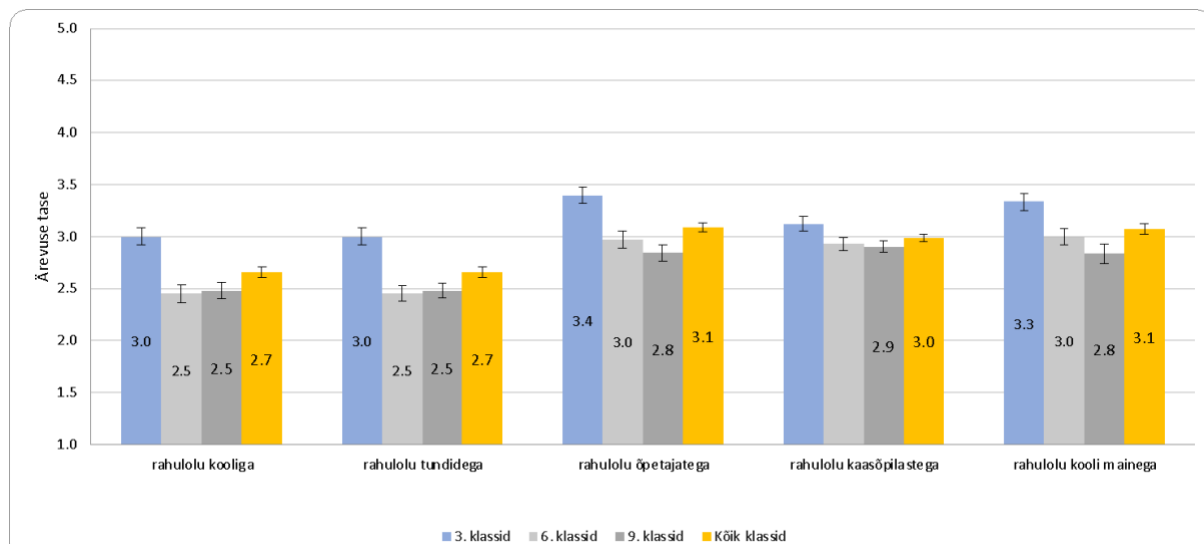
Joonis 2. Koolirahulolu viiedimensiooniline kohandatud faktormudel.

Õpilaste koolirahulolu kirjeldav statistika on esitatud tabelis 2 ja joonisel 3. Usalduspiiride põhjal on näha, et 3. klassides on kõigis dimensioonides rahulolu suurem kui 6. ja 9. klassis. Kõige suurem erinevus on kooli ja tundidega rahulolus ja kõige väiksem kaasõpilastega rahulolus. 6. ja 9. klasside rahuloluhinnangute vahel olulisi erinevusi ei ilmnenud. Rahulolu määr kooli ja tundidega ei erinenud üheski klassis, kuid 6. ja 9. klassis oli õpilaste rahulolu õpetajate, kaasõpilaste ja kooli mainega oluliselt suurem kui rahulolu kooli või tundidega, 3. klassis oli rahulolu õpetajatega ja kooli mainega suurem kui rahulolu kooli ja tundidega.

Tabel 2. Õpilaste koolirahuolu hinnangute kirjeldav statistika.

Dimensioon	3. klass			6. klass			9. klass			Kõik kokku		
	N	M	SD	N	M	SD	N	M	SD	N	M	SD
Kool	308	3,04	0,73	286	2,57	0,72	254	2,52	0,66	848	2,73	0,75
Tunnid	308	3,00	0,73	286	2,45	0,63	254	2,48	0,57	848	2,66	0,70
Õpetajad	308	3,39	0,73	286	2,97	0,69	254	2,84	0,60	848	3,09	0,72
Õpilased	308	3,12	0,62	286	2,93	0,53	254	2,90	0,47	848	2,99	0,56
Maine	308	3,33	0,72	286	3,00	0,68	254	2,83	0,73	848	3,07	0,74

N – vastajate arv, M – keskmine, SD – standardhälve

Joonis 3. Õpilaste koolirahulolu 3., 6. ja 9. klassides ning kõigis klassides kokku (joonisel on esitatud keskmised koos 95% usalduspiiridega).